

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE

Nr....

Data:....

Prin contestația nr. ... înregistrată la Consiliu sub nr. ..., formulată de S.R.L, în calitate de lider al Asocierii: S.R.L- S.R.L, cu sediul în mun., str. ..., jud., înregistrată la Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul sub nr., CUI ..., reprezentată legal prin dl. ing., împotriva Raportului procedurii nr. 1645/24.10.2023 al Autorității contractante, comunicat cu adresa nr. 1644/24.10.2023 precum și a oricăror acte subsecvente sau conexe care au stat la baza sau au fost emise în baza raportului procedurii în ceea ce privește evaluarea tehnică în cadrul procedurii simplificate, online, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de lucrări având ca obiect „Servicii de proiectare tehnica la faza PT+DE+CS inclusiv DTAC, DTOE, respectiv asistență tehnică din partea proiectantului pe toată perioada de execuție a lucrărilor și execuția lucrărilor pentru obiectivul de investiții "REABILITARE ȘI EXTINDERE SISTEM CENTRALIZAT DE ALIMENTARE CU APĂ ÎN, JUDEȚUL " cod CPV 45232150-8, de către, cu sediul în Localitatea, Str. - nr. ..., jud., în calitate de autoritate contractantă, s-a solicitat admiterea contestației și pe cale de consecință:

- admiterea contestației și pe cale de consecință, anularea comunicării rezultatului procedurii nr. 1644/24.10.2023 și raportului procedurii nr. 1645/24.10.2023, precum și a oricăror acte subsecvente sau conexe care au stat la baza sau au fost emise în baza raportului procedurii în ceea ce privește evaluarea tehnică și declararea ca necâștigătoare a ofertei S.R.L în calitate de lider al asocierii: S.R.L- ... S.R.L

- obligarea Autorității Contractante la continuarea procedurii și la reevaluarea ofertelor, cu respectarea documentației de atribuire și a prevederilor legale.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care S.R.L. în calitate de lider reclamă decizia Autorității contractante de respingere ca inacceptabilă a ofertei depuse în cadrul procedurii comunicată cu adresa nr. 1644/24.10.2023, învederând următoarele:

Contestatorul, societatea S.R.L. în calitate de lider al Asocierii: S.R.L.- S.R.L, precizează că a depus o ofertă în cadrul procedurii de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii de proiectare tehnică la faza PT+DE+CS inclusiv DTAC, DTOE, și asistență tehnică din partea proiectantului pe toată perioada de execuție a lucrărilor, precum și execuția lucrărilor pentru obiectivul de investiții "REABILITARE ȘI EXTINDERE SISTEM CENTRALIZAT DE ALIMENTARE CU APĂ ÎN COMUNA, JUDEȚUL".

Contestatorul subliniază că în data de 24.10.2023, Autoritatea Contractantă a publicat în SEAP Comunicarea rezultatului procedurii nr. 1644/24.10.2023 și Raportul Procedurii nr. 1645/24.10.2023, prin care i s-a comunicat că oferta societății sale a fost declarată inacceptabilă, pe următoarele considerente:

În cadrul documentelor de calificare inițiale, nu au fost prezentate acordurile de asociere și acordurile de subcontractare de către ofertant. Acestea au fost depuse ulterior, în cadrul răspunsului la solicitările de clarificare. Analizând răspunsul ofertantului, se constată o confuzie între abaterile tehnice minore, respectiv viciile de formă, care, conform precizărilor legiuitorului și menționate chiar de ofertant în răspuns, se referă la propunerile tehnice și financiare, nu la lipsa unor documente de calificare. Prezentarea acordurilor de asociere și subcontractare era obligatorie odată cu depunerea ofertei, în cazul în care ofertanții au în grupă asociați și/sau subcontractanți. Neprezentarea acestor acorduri nu poate fi considerată viciu de formă sau abatere tehnică minoră, așa cum afirmă ofertantul. Prin respectarea principiilor legislației achizițiilor publice, așa cum a fost amintit de ofertant, Autoritatea Contractantă nu poate lua în considerare documentele depuse în cadrul răspunsului și care au lipsit inițial din documentele de calificare, în speță acordurile de asociere, respectiv subcontractare. Contestatorul consideră că asumarea responsabilității este un principiu pe care ofertantul trebuie să și-l asume, la fel cum Autoritatea Contractantă aplică tratamentul egal ofertanților.

Contestatorul subliniază că, în primul rând, dorește să atragă atenția Onoratului Consiliu asupra faptului că, dintr-o eroare umană de încărcare în sistem, Acordul de Asociere și Acordul de Subcontractare nu au fost inițial regăsite în documentația încărcată în SICAP de către societatea sa. Cu toate acestea, menționează că această omisiune a fost corectată într-un mod care nu a implicat depunerea unei noi oferte.

Contestatorul adaugă că Acordul de Asociere și Acordul de Subcontractare au fost depuse la Autoritatea Contractantă odată cu scrisoarea de înaintare nr. 966/29.08.2023, care constituie răspunsul la

solicitarea de clarificări nr. 1302/28.08.2023 formulată de Autoritatea Contractantă.

Mai mult decât atât, contestatorul afirmă că societatea sa a depus toate diligentele necesare pentru a aduce clarificări cu privire la această omisiune. A luat măsuri imediate pentru a completa documentele solicitate de Autoritatea Contractantă prin răspunsul formulat la solicitarea Autorității Contractante în termen, prezentând toate documentele solicitate.

Contestatorul subliniază că, în situația în care oferta lor nu ar fi fost declarată inacceptabilă de către Autoritatea Contractantă, oferta lor ar fi fost mult mai avantajoasă din punct de vedere financiar. Prețul ofertat a fost de 6.372.660,00 lei fără TVA, comparativ cu valoarea ofertei depuse de societatea declarată câștigătoare în procedură (7.116.046,00 lei), conform Raportului procedurii 1645/24.10.2023, fila 11.

Contestatorul argumentează că excluderea societății lor din procedura de achiziție publică ar avea un impact negativ asupra concurenței și ar putea limita opțiunile pentru achiziționarea celor mai bune servicii și soluții pentru lucrările de alimentare cu apă și canalizare. Menționează că diversitatea de oferte este esențială pentru obținerea celei mai bune valori pentru entitatea organizatoare a licitației.

Contestatorul evidențiază faptul că, în raport cu motivele care au stat la baza deciziei Autorității Contractante privind oferta lor, doresc să sublinieze din nou, prin argumente obiective din cuprinsul ofertei, că societatea lor nu și-a modificat oferta prin transmiterea Acordului de Asociere și Acordului de Subcontractare. Argumentează astfel:

- Documentele DUAE au fost completate de fiecare asociat în parte și de către subcontractanți.

- În documentația încărcată în SICAP, au depus atât declarațiile necesare în numele asocierii, cât și declarațiile corespunzătoare din partea subcontractanților, acoperind astfel toate aspectele legate de asigurarea unui proces de licitație corect și transparent.

- Asigurarea întocmită pentru participarea la procedura de achiziție publică a fost întocmită în numele asocierii, evidențiind denumirea asocierii: S.C S.R.L (LIDER) - S.C ...S.R.L (ASOCIAT 2).

Contestatorul aduce în atenția Onoratului Consiliu faptul că omisiunea inițială a societății lor, corectată prin răspunsul la clarificări nr. 966/29.08.2023, nu ar trebui să conducă, cib initio, la respingerea ofertei lor ca inacceptabilă. Conform art. 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, în cazul în care informațiile sau documentele prezentate de operatorii economici sunt incomplete sau eronate, sau lipsesc anumite documente, autoritatea contractantă are dreptul de a solicita clarificări și completări într-un anumit termen, cu respectarea principiilor tratamentului egal și transparenței.

Contestatorul argumentează că acest drept al autorității contractante, conferit de art. 209 alin. (1), nu poate fi exercitat în mod discreționar. Întreaga reglementare a domeniului achizițiilor publice are ca prim scop asigurarea respectării principiilor statuate la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, printre care se regăsește și principiul proporționalității.

Sanționarea ofertei cu respingerea ca inacceptabilă nu reprezintă o sancțiune automată, ci trebuie interpretată în sensul în care, după parcurgerea etapelor de clarificare și completare a documentelor, oferta încă

îi lipsește informațiile necesare care să ateste îndeplinirea cerințelor de calificare. Concluzia rezultă din conținutul art. 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, care nu restrânge plaja documentelor ce pot face obiectul clarificării și completării.

Contestatorul menționează că nu există texte în legislația aplicabilă domeniului achizițiilor publice care să prevadă imposibilitatea exercitării dreptului autorității contractante conform art. 209 alin. (1), inclusiv în ceea ce privește documentele anexate DUAЕ. În speță, consideră că se aplică prevederile art. 135 din HG nr. 395/2016, conform cărora comisia de evaluare are dreptul să solicite corectarea viciilor de formă cu privire la oferta ofertantului. Viciile de formă sunt definite ca erori sau omisiuni din cadrul unui document, a căror corectare sau completare este susținută în mod neechivoc de sensul și conținutul altor informații inițiale existente în alte documente prezentate de ofertant, și care nu pot produce un avantaj incorrect în raport cu ceilalți participanți la procedura de atribuire.

Contestatorul subliniază că aceste prevederi sunt incidente, deoarece, prin răspunsul la solicitarea de clarificări, societatea sa a procedat la corectarea/completarea unor informații punctuale deja existente în oferta depusă în termenul limită de depunere a ofertelor.

În rezolvarea prezentei contestații, este esențial să se țină cont de faptul că, conform art. 134 alin. (1) din anexa la H.G. nr. 395/2016, "Comisia de evaluare are obligația de a stabili care sunt clarificările și completările formale sau de confirmare, necesare pentru evaluarea fiecărei solicitări de participare/oferte, precum și perioada de timp acordată pentru transmiterea acestora, termenul-limită neputând fi stabilit decât la nivel de zile lucrătoare, fără a fi precizată o oră anume în cadrul acestuia".

Într-o astfel de situație, contestatorul argumentează că comisia de evaluare trebuie să efectueze evaluarea ofertelor având în vedere scopul inițial al procedurii de atribuire, respectiv semnarea contractului de achiziție publică. Se subliniază că evaluarea trebuie să aibă în vedere respectarea cerințelor tehnice și de calitate din caietul de sarcini, eliminând inadvertențe nesemnificative și asigurând securitate juridică prin solicitarea clarificărilor clare cu privire la obiect, în concordanță cu prevederile documentației de atribuire și cu un termen de răspuns adaptat.

Contestatorul apără principiul proporționalității, susținând că actele instituțiilor nu trebuie să depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar în scopul realizării obiectivelor urmărite. Se invocă hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 5 mai 1998 (N. Farmers Union și alții, C-157/96, pct. 60) pentru a sublinia că drepturile autorităților contractante nu ar trebui să conducă la eliminarea tuturor celorlalți competitori și menținerea în cursă a unuia singur, ci să asigure o competiție adecvată în cadrul procedurii.

Contestatorul subliniază că, în conformitate cu principiile legislației în materie, declararea unei oferte ca fiind inacceptabilă pentru anumite aspecte evident minore, raportate la complexitatea de ansamblu a ofertei și la multitudinea de date pretinse de aceasta, reprezintă o atitudine total abuzivă. Argumentează că, în lumina interesului care trebuie urmărit de autoritatea contractantă, solicitarea de lămuriri suplimentare se impune cu

forța evidenței, fiind preferabilă unei soluții de declarare a tuturor ofertelor ca neconforme sau inacceptabile, iar solicitarea vreunei lămuriri suplimentare.

Contestatorul concluzionează că, având în vedere că neconformitățile sesizate de comisia de evaluare cu privire la oferta depusă au fost ușor de rezolvat, prin decizia de a nu lua în considerare răspunsul la solicitarea de clarificări și de a respinge oferta, autoritatea contractantă a acționat sub imperiul unui formalism exagerat, în loc să opteze pentru o atitudine diligentă prin care s-ar fi evitat adoptarea unei măsuri disproporționate față de societatea contestatoare.

Concluzia contestatorului este în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special hotărârea pronunțată în cauza C-131/16 având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Krajowa Izba Odwoławcza (Camera Națională de Recurs, Polonia), prin decizia din 19 februarie 2016, primită de Curte la 1 martie 2016, în procedura Archus sp. z o.o., Gama Jacek Lipik împotriva Polskie Gornictwo Naftowe i Gazownictwo S. A.

Contestatorul subliniază că, potrivit jurisprudenței în materie, autoritatea contractantă are obligația de a analiza conformitatea ofertelor prezentate raportat numai la cerințele fișei de date și să le evalueze exclusiv pe baza cerințelor prevăzute în fișa de date, fără a introduce elemente noi de apreciere. Argumentează că, întrucât nu se poate imputa ofertanților, în faza de verificare a conformității ofertelor, nerespectarea unor cerințe ce nu au fost aduse la cunoștința publică, acest aspect este statuat de prevederile art. 154 din Legea nr. 98/2016. Această lege instituie în sarcina autorității contractante obligația de a elabora documentația de atribuire astfel încât să conțină toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire.

Contestatorul susține că comisia de evaluare trebuia să verifice sustenabilitatea ofertei depuse de societatea sa prin raportare și la răspunsurile formulate de aceasta la solicitările de clarificări. Astfel, orice decizie a autorității privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie să fie rezultatul unei evaluări temeinice sub toate aspectele acesteia.

Contestatorul aduce în discuție punctul 40 din Hotărârea din 29 martie 2012, SAG ELV Slovensko și alții (C 599/10, EU:C:2012:191), care relevă că oferta inițială nu poate fi corectată pentru a înlătura erori materiale vădite decât cu titlu de excepție și doar dacă această modificare nu conduce la propunerea în realitate a unei noi oferte.

Contestatorul subliniază că, în mod evident, obligația autorității contractante este de a verifica respectarea întocmai de către participanți a prescripțiilor documentației și a legislației aplicabile, raportat la particularitățile procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, care impun o rigoare deosebită atât din partea autorităților contractante, cât și, mai ales, din partea celor care doresc să obțină aceste contracte. În aceste condiții, orice operator economic interesat să participe la o astfel de procedură trebuie să manifeste o diligență sporită, încât să nu existe suspiciuni sau neclarități cu privire la oferta sa.

Contestatorul atrage atenția asupra responsabilității membrilor comisiei de evaluare, care au sarcina de a admite și declara câștigătoare o ofertă,

având totodată obligația de a verifica admisibilitatea și conformitatea acesteia sub orice fel de detaliu. O neglijare a acestor aspecte ar putea duce la declarația ca admisibilă sau câștigătoare a unei oferte care nu îndeplinește condițiile impuse, ceea ce ar atrage răspunderea juridică a autorității.

Astfel, deficiențele unei oferte nu pot fi trecute cu vederea de către autoritatea contractantă, iar consecințele semnării contractului cu o societate a cărei ofertă este necorespunzătoare nu trebuie ignorate. Principiul tratamentului egal, consacrat de art. 2 alin. 2 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, impune aplicarea acelorași criterii pentru toți ofertanții în cadrul aceleiași proceduri și interzice avantajarea unui ofertant în raport cu ceilalți.

Contestatorul solicită, în consecință, să se admită contestația așa cum a fost formulată și să se dispună în sensul cererilor sale.

Prin adresa nr. ... înregistrată la Consiliu sub nr. ..., ..., în calitate de Autoritate contractantă formulează Punct de vedere la contestația depusă de S.R.L, solicitând respingerea acesteia ca nefondată și neîntemeiată precum și menținerea ca temeinice și legale a actelor emise în cadrul acestei proceduri, pentru următoarele motive:

Autoritatea contractantă precizează că, pe cale de excepție, se invocă excepția tardivității cu privire la constituirea și transmiterea cauțiunii către Consiliu, raportat la data limită de depunere a contestației.

În data de 24.10.2023 au fost încărcate în SEAP atât Raportul Procedurii cât și Comunicările aferente fiecărui ofertant, cu privire la rezultatul evaluării ofertelor. Raportat la această dată, data limită de contestare, conf. art. 8, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 101/2016, a fost data de 31.10.2023. Raportat la această dată, atât Autoritatea Contractantă cât și Consiliul au fost sesizați prin e-mail cu privire la depunerea contestației, aceasta înregistrându-se la sediul instituției noastre în ziua următoare, și, conform portalului CNSC, a fost înregistrată și la Consiliu tot în ziua următoare, având număr de înregistrare ..., și număr de dosar spre soluționare la Completul

Autoritatea contractantă consideră că, contestatoarea, a depus în termen contestația, în conformitate cu prevederile art. 8, alin. (1) lit. b) din Legea nr. 101/2016 actualizată coroborate cu prevederile art. 2 alin. (1) și art. 3 alin. (1) lit. a) din același act normativ.

Totodată, Autoritatea contractantă precizează că, cauțiunea trebuia depusă în conformitate cu art. 61¹ din Legea nr. 101/2016 actualizată, alin. (1) *„Pentru soluționarea contestației formulate în condițiile art. 8 sub sancțiunea respingerii acesteia, persoana care se consideră vătămată trebuie să constituie, în termen de maximum 5 zile de la data sesizării Consiliului, o cauțiune stabilită după cum urmează: a) 2% din valoarea estimată a contractului, în cazul în care aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 35.000 lei pentru contestațiile depuse în etapa prevăzută la art. 17 alin. (1) lit. a), respectiv nu mai mult de 88.000 lei pentru contestațiile depuse în etapa prevăzută la art. 17 alin. (1) lit. b);”*.

În aceste condiții, Autoritatea contractantă consideră că, cautiunea constituită în conformitate cu art. 61¹ alin. (1) lit. a), respectiv nu mai mult de 88.000 lei pentru contestațiile depuse în etapa prevăzută la art. 17 alin.(I) din Legea nr. 101/2016, trebuia constituită în termen de maximum 5 zile de la data sesizării Consiliului, respectiv până cel târziu la data de 06.11.2023 inclusiv. Modul de calcul al zilelor/orelor este prevăzut în Legea 98/2016 actualizată, respectiv art. 3 alin. (2):

(2) Termenele prevăzute în cuprinsul prezentei legi se calculează conform următoarelor reguli:

a) la calculul unui termen exprimat în zile, luni sau ani de la un anumit eveniment ori act sau acțiune, data la care se produce respectivul eveniment, act ori acțiune nu se ia în considerare;

b) cu aplicarea în mod corespunzător a dispozițiilor lit. a) și d), termenul exprimat în zile începe să curgă la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului;

c) cu aplicarea în mod corespunzător a dispozițiilor lit. a) și d), termenul exprimat în luni sau ani începe să curgă la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a zilei care reprezintă ziua din ultima lună sau an corespunzătoare zilei în care a început să curgă termenul; dacă, în cazul termenului exprimat în luni sau ani, în luna în care se încheie termenul nu există o zi corespunzătoare zilei în care a început să curgă termenul, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a lunii respective;

d) dacă ultima zi a unui termen exprimat în zile, luni sau ani este o zi de sărbătoare legală, duminică sau sâmbătă, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare;

e) la calculul unui termen exprimat în zile lucrătoare se aplică în mod corespunzător dispozițiile lit. a), b) și d), cu deosebirea că zilele nelucrătoare din cadrul termenului nu se iau în considerare., ori operatorul economic S.C. S.R.L. a constituit cautiunea abia în data de 07.11.2023 așa cum reiese din documentele depuse de acesta, respectiv data ordinului de plată.

Raportat la cele descrise anterior, și așa cum reiese din actul normativ amintit, în speță art. 61¹ din Legea nr. 101/2016 actualizată, alin. (1), Autoritatea contractantă consideră ca contestația nu a constituit în termenul legal cautiunea, drept urmare, contestația depusă nu îndeplinește criteriile legale de a fi analizată pe fond.

Pe fond, Autoritatea contractantă solicită:

- respingerea contestației ca neîntemeiată și nefondată;
- menținerea ca temeinice și legale a actelor emise de către autoritatea contractantă în cadrul prezentei proceduri.

Autoritatea contractantă subliniază că, prin comisia de evaluare, își întemeiază prezenta întâmpinare în temeiul următoarelor dispoziții legale:

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice:

- art. 3 alin. (1): „*In sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:*

- s) *DUAE - documentul unic de achiziții european furnizat în format electronic prin utilizarea formatului standard stabilit de Comisia Europeană,*

constând în declarația pe propria răspundere a operatorului economic cu privire la îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție;

z) documentația de atribuire - documentul achiziției care cuprinde cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la cerințe sau elemente ale achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificațiile tehnice ori documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către candidați/ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile;

y) document al achiziției - anunțul de participare, documentația de atribuire, precum și orice document suplimentar emis de autoritatea contractantă sau la care aceasta face trimitere pentru a descrie ori stabili elemente ale achiziției sau ale procedurii de atribuire; hh) ofertă - actul juridic prin care operatorul economic își manifestă voința de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziție publică. Oferta cuprinde propunerea financiară, propunerea tehnică, precum și alte documente stabilite prin documentația de atribuire;"

- art. 75: Ofertantul depune oferta elaborată în conformitate cu informațiile și cerințele prevăzute în documentele achiziției, însoțită de documentele sau de documentul unic de achiziție european, în conformitate cu dispozițiile art. 193 - 197, după caz, care demonstrează îndeplinirea criteriilor de calificare stabilite de autoritatea contractantă.

Autoritatea contractantă subliniază că, în situația în care autoritatea contractantă, prin comisia de evaluare, pe parcursul desfășurării procedurii de atribuire, poate în orice moment să elimine orice factor care poate duce la vicierea acesteia, a considerat oportun în acest moment, cel de evaluare a documentelor de calificare, de a solicita clarificări ofertantului cu privire la obligația de a depune acordurile de asociere și / sau subcontractare, după caz.

În cadrul formularelor DUAЕ complete, precum și a celorlalte documente depuse, comisia de evaluare a constatat faptul că există atât asociați cât și subcontractanți declarați, pentru care operatorul economic în cauză a avut obligația de a depune acordurile de asociere / subcontractare. De asemenea, referitor la experiența similară solicitată pentru serviciile de proiectare, Comisia de Evaluare NU A IDENTIFICAT în cadrul formularelor DUAЕ complete de asocierea reprezentată prin S.C. S.R.L. experiența similară declarată pentru serviciile de proiectare, în cuantum de minim 159.000,00 lei fără TVA, valoare care se poate demonstra prin însumarea valorilor serviciilor prestate la nivelul a unuia sau cel mult 3 contracte.

Prin adresa numărul 1302 din data de 28.08.2023 au fost solicitate clarificări ofertantului Asocierea S.C. S.R.L. & Ofertantul a răspuns prin adresa nr. 966/29.08.2023 în data de 29.08.2023, în termenul limită solicitat de către autoritatea contractantă, depunând în SEAP răspunsul la solicitarea de clarificări nr. 1302/28.08.2023. Analizând răspunsul ofertantului, comisia de evaluare a constatat faptul că acesta face confuzie între abaterile tehnice minore, respectiv viciile de formă, care, conform celor precizate de legiuitor și amintite chiar de ofertant în răspuns, se referă la

prounerile tehnice și financiare, NU LA LIPSA UNOR DOCUMENTE DE CALIFICARE.

Prezentarea acordurilor de asociere și subcontractare era OBLIGATORIE odată cu depunerea ofertei, în cazul în care ofertanții au în grup asociați și/sau subcontractanți. În conformitate cu FDA, cap. III. 1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala, se precizează clar „[...] Nota 1: Daca un grup de operatori economici depune o oferta comuna, cerința se demonstrează prin luarea în considerare a resurselor tuturor membrilor grupului. In aceasta situație, si ofertantul asociat va completa DUAE - Partea IV "Criteriile de selecție" - Secțiunea C "Capacitatea tehnica si profesionala". De asemenea, împreună cu completarea DUAE si cu oferta, se va încărca în SEAP si Acordul de Asociere, semnat cu semnătura electronica extinsa, bazata pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condițiile legii[...] „ Aceste documente, respectiv acordul de asociere/de subcontractare sunt documente ANGAJANTE din partea membrilor grupului, iar neprezentarea acestor acorduri nu poate fi considerat viciu de formă sau abatere tehnică minoră, așa cum afirmă ofertantul.

Tocmai prin respectarea principiilor legislației achizițiilor publice, așa cum a fost din nou amintit de ofertant, autoritatea contractantă NU POATE LUA ÎN CONSIDERARE documentele depuse în cadrul răspunsului, și care AU LIPSIT ÎN ÎN CADRUL DOCUMENTELOR DE CALIFICARE, în speță acordurile de asociere, respectiv subcontractare. Considerăm că ASUMAREA RĂSPUNDERII este un principiu pe care ofertantul trebuie să și-l însușească, la fel cum autoritatea contractantă aplică tratamentul egal ofertanților.

Autoritatea contractantă menționează că, în luarea în considerare a aspectelor de fapt și de drept prezentate, prin comisia de evaluare a constatat că oferta depusă de SC SRL (lider de asociere) este inacceptabilă în raport cu prevederile art. 134 alin. (5) din H.G. nr. 395/2016 „în cazul în care comisia de evaluare solicită unui candidat/ofertant clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de acesta în cadrul ofertei sau solicitării de participare, potrivit dispozițiilor art. 209 din Lege, iar candidatul/ofertantul nu transmite în termenul precizat de comisia de evaluare clarificările/completările solicitate sau clarificările/completările transmise nu sunt concludente, oferta sa va fi considerată inacceptabilă.", coroborate cu prevederile art. 215 alin. (4) din Lege, oferta este considerată inacceptabilă în următoarele situații: "b) a fost depusă de un ofertant care nu îndeplinește unul sau mai multe dintre criteriile de calificare stabilite în documentația de atribuire sau nu a completat DUAE în conformitate cu cerințele stabilite de autoritatea contractantă;".

Comisia de evaluare, în exercitarea atribuțiilor care îi revin prin legea achizițiilor publice, a stabilit necesitatea unei astfel de clarificări pe parcursul evaluării ofertelor, tocmai pentru ca această procedură să respecte în totalitate legislația achizițiilor publice.

Autoritatea contractantă susține că ofertantul a dat curs acestei solicitări, depunând în acest sens răspuns, anexând documentele lipsă, precum și DUAE revizuit, documente care NU AU FOST SOLICITATE de autoritatea contractantă prin solicitarea transmisă. Totodată, ofertantul a transmis un DUAE revizuit, care conține informații privind valoarea experienței similare, deoarece în DUAE inițial, aceste informații NU AU FOST

COMPLETATE iar raportat la acest aspect, ofertantul NU a îndeplinit cerințele de calificare și selecție, nedeclarând inițial valoarea experienței similare în DUAЕ privind serviciile de proiectare. Aceste aspecte NU POT FI CONSIDERATE vicii de formă, întrucât informațiile referitoare la valoarea serviciilor de experiență similară nu s-au regăsit nicăieri în cadrul documentelor de calificare depuse. Aceste informații nu au fost completate greșit, nu au fost nici superioare nici inferioare solicitării minime din FDA, ci pur și simplu au lipsit.

Autoritatea contractantă consideră că, în cazul în care ar fi acceptat modificarea informațiilor privind experiența similară depusă inițial în DUAЕ (adică deloc), respectiv prezentarea unui DUAЕ revizuit și pentru experiența similară aceasta ar fi determinat o modificare de fond a DUAЕ inițial, care ar fi dus mai departe la apariția unui avantaj în favoarea contestatoarei, cu consecința nerespectării principiului tratamentului egal față de ceilalți ofertanți, statuat de art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016.

Tocmai aplicarea tratamentului egal, așa cum este statuat de legiuitor, nu poate duce la solicitarea de completare a documentelor lipsă din cadrul ofertei, ceilalți ofertanți respectând cerințele minime atât privind depunerea acordurilor de asociere/subcontractare (după caz) cât și privind experiența similară solicitată. Acceptarea acestor greșeli comise de contestatoare ar însemna crearea unui avantaj acesteia, drept urmare nu ar mai fi un tratament egal al tuturor ofertanților.

Astfel, comisia de evaluare a primit un răspuns care nu satisface în mod corespunzător cerințele comisiei de evaluare, el fiind considerat neconform, prin articolul instituit de legiuitor și fără încălcarea dispozițiilor art. 2 alin. (2) lit. b) coroborat cu art. 209 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, prin raportare la art. 134 alin. (5) din HG nr. 395/2016, comisia nu putea decât să declare oferta depusă ca inacceptabilă.

Drept urmare, autoritatea contractantă solicită CNSC să dispună respingerea contestației ca nefondată și neîntemeiată precum și menținerea ca temeinice și legale a actelor emise în cadrul acestei proceduri.

Cu adresa nr. înregistrată la CNSC sub nr., ... S.R.L., depune *Concluzii scrise*, precizând următoarele:

Contestatorul menționează, în legătură cu soluționarea contestației referitoare la dosarul evocat mai sus, necesitatea de a se admite contestația așa cum a fost formulată, subliniind solicitarea de respingere a "excepției tardivității" cu privire la constituirea și transmiterea cauțiunii către Consiliu, invocată de Autoritatea Contractantă Comuna

Prin intampinarea formulată de Autoritatea Contractantă Comuna la contestația ce face obiectul prezentului dosar, s-a ridicat ca excepție "excepția tardivității" în legătură cu constituirea și transmiterea cauțiunii către Consiliu, făcând referire la data limită de depunere a contestației.

Contestatorul aduce în atenție condițiile de admisibilitate ale unei contestații formulate împotriva unui act emis de autoritatea contractantă în cadrul unei proceduri de atribuire, conform prevederilor art. 61 ind. 1 alin. 1 din Legea nr. 101/2016 cu modificările și completările ulterioare. Se subliniază că, conform acestor prevederi, pentru a soluționa contestația, Consiliul trebuie să constate depunerea unei cauțiuni conform legislației și argumentează că modul de calcul al cauțiunii este reglementat de art. 61 ind.

1 din Legea nr. 101/2016, raportat la valoarea estimată a contractului de achiziție publică. Contestatorul adaugă că constituirea cauțiunii reprezintă o condiție obligatorie pentru soluționarea contestației și că dovada constituirii acesteia trebuie depusă în original la CNSC, constituind o condiție de admisibilitate.

Contestatorul menționează că a îndeplinit condiția de admisibilitate a contestației prin consemnarea cauțiunii în cuantum de ... lei, conform recipisei de consemnare nr. Prin urmare, se solicită respingerea "excepției tardivității" ca nefondată, având în vedere îndeplinirea condiției de admisibilitate.

Contestatorul subliniază, pe fondul cauzei, următoarele:

Prin intampinarea depusă la dosar, Autoritatea Contractantă Comuna invocă motive care nu au stat la baza emiterii Raportului Procedurii nr. 1645/24.10.2023, prin care oferta societății contestatoare a fost declarată inacceptabilă. Se evidențiază în mod specific fragmentul din intampinare referitor la lipsa experienței similare în serviciile de proiectare, unde Comisia de Evaluare nu a identificat în formularele DUAЕ completate de asocierea reprezentată prin S.C. S.R.L. experiența similară declarată pentru serviciile de proiectare, solicitând clarificări prin adresa nr. 1302 din 28.08.2023, iar ofertantul a răspuns în termenul solicitat, depunând răspunsul la solicitarea de clarificări nr. 1302/28.08.2023 în data de 29.08.2023.

Autoritatea Contractantă Comuna aduce în discuție faptul că ofertantul a dat curs solicitării, depunând răspuns și anexând documentele lipsă, inclusiv DUAЕ revizuit, menționând că aceste documente nu au fost solicitate de autoritatea contractantă prin solicitarea transmisă. Se subliniază că ofertantul a transmis un DUAЕ revizuit, conținând informații despre valoarea experienței similare, deoarece în DUAЕ inițial aceste informații nu au fost completate. Se argumentează că, raportat la acest aspect, ofertantul nu a îndeplinit cerințele de calificare și selecție, ne-declarând inițial valoarea experienței similare în DUAЕ privind serviciile de proiectare.

Din analiza documentelor și probelor administrate, rezultă fără posibilitate de contestare că Raportul Procedurii nr. 1645/24.10.2023 nu face nicio referire la alegațiile sau motivele pe care Autoritatea Contractantă Comuna le invocă acum în intampinarea depusă la dosar.

Alegațiile prezentate Consiliului confirmă acceptarea din partea Autorității Contractante Comuna a răspunsului formulat de societatea contestatoare la solicitarea de clarificări nr. 1302 din data de 28.08.2023 și sunt în concordanță cu cerințele stabilite în documentația procedurii. Raportul Procedurii nr. 1645/24.10.2023 reprezintă baza legală și cadru principal de evaluare a ofertelor.

Aceste aspecte evidențiate mai sus rezultă fără posibilitate de contestare din rubrica "Motivele care au stat la baza deciziei" existentă la fila 8 din Raportul Procedurii nr. 1645/24.10.2023. Se subliniază faptul că oferta societății contestatoare a fost declarată inacceptabilă pe motivul că, în cadrul documentelor de calificare inițiale, nu au fost prezentate acordurile de asociere și acordurile de subcontractare, acestea fiind depuse ulterior în răspunsul la solicitările de clarificare. Contestatorul argumentează că autoritatea contractantă nu poate lua în considerare documentele depuse

ulterior, în special acordurile de asociere și subcontractare, care au lipsit inițial din cadrul documentelor de calificare. Se invocă principiile legislației achizițiilor publice și necesitatea asumării responsabilității de către ofertant.

Se evidențiază că fiecare parte litigantă are obligația de a-și dovedi pretențiile și susținerile prin mijloace de probă legale și concludente, conform principiului de drept „probatio incumbit ei qui dicit, non ei qui negat”.

Ca o consecință, Contestatorul subliniază că partea care aduce critici și susțineri trebuie să fie proactivă în administrarea probelor, deoarece în lipsa unor probe convingătoare, aceasta riscă să fie sancționată și să piardă dosarul. Este relevată importanța administrării probelor pentru a convinge Consiliul în procesul de contestare și menționează că, conform argumentelor din contestația prezentă, o eroare umană de încărcare în sistem a dus la nedetectarea Acordului de Asociere și a Acordului de Subcontractare în documentația încărcată în SICAP de către societatea contestatoare. Totuși, se subliniază că această omisiune a fost corectată în modul în care nu a implicat depunerea unei noi oferte. Contestatorul precizează că aceste documente au fost depuse la Autoritatea Contractantă prin scrisoarea de înaintare nr. 966/29.08.2023, ca răspuns la solicitarea de clarificări nr. 1302/28.08.2023 formulată de Autoritatea Contractantă.

Contestatorul invocă articolul 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, care conferă autorității contractante dreptul de a solicita clarificări și completări în cazul informațiilor sau documentelor incomplete sau eronate. Totuși, se precizează că acest drept nu poate fi exercitat discreționar și trebuie să respecte principiile tratamentului egal și transparenței și subliniază astfel necesitatea unei abordări echitabile și transparente în cadrul procedurii de contestare, cu accent pe administrarea corectă a probelor și respectarea regulilor stabilite de lege.

Contestatorul remarcă că întreaga reglementare a domeniului achizițiilor publice, împreună cu drepturile și obligațiile părților implicate, are ca principal scop asigurarea respectării principiilor statuate la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016. Printre aceste principii, se subliniază și cel al proporționalității, interpretat ca egalitate între ceea ce se cere și ceea ce se oferă, precum și între ceea ce se face și cum se sancționează și argumentează că sancționarea unei oferte prin respingere, considerată inacceptabilă în cazul în care nu a fost prezentat un document menționat în DUAЕ (acordul de asociere), conform art. 137 alin. 2 lit. b din HG nr. 395/2016, nu reprezintă o sancțiune automată pentru nerespectarea condițiilor de prezentare a documentului. Aceasta trebuie interpretată în contextul parcurgerii tuturor etapelor de clarificare și/sau completare a documentului, conform art. 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016. Se subliniază că aceasta se aplică doar dacă ofertantul încă îndeplinește cerințele de calificare.

Contestatorul susține că prevederile art. 209 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 nu restrâng plaja de documente care pot face obiectul clarificării și/sau completării, inclusiv documentele anexate DUAЕ și indică aplicabilitatea prevederilor art. 135 din HG nr. 395/2016, conform cărora comisia de evaluare are dreptul de a solicita ofertantului corectarea viciilor de formă cu privire la oferta sa. Se menționează că viciile de formă reprezintă erori sau omisiuni care pot fi corectate sau completate în mod clar de către ofertant și

care nu au un impact incorect asupra celorlalți participanți la procedura de atribuire.

Contestatorul solicită admiterea contestației ca fiind întemeiată și respingerea excepției tardivității invocate de Autoritatea Contractantă Comuna

Prin adresa înregistrată la CNSC sub nr. ..., ... S.R.L a transmis recipisa de consemnare nr. ..., eliberată de ... – sucursala, în valoare de .. lei, reprezentând cauțiune pentru contestație potrivit dispozițiilor art. 61¹ din Legea nr. 101/2016.

Analizând documentele depuse la dosarul cauzei, Consiliul constată următoarele:

....., în calitate de autoritate contractantă, a organizat procedura simplificată, online, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de lucrări având ca obiect „Servicii de proiectare tehnica la faza PT+DE+CS inclusiv DTAC, DTOE, respectiv asistență tehnică din partea proiectantului pe toată perioada de execuție a lucrărilor și execuția lucrărilor pentru obiectivul de investiții "REABILITARE ȘI EXTINDERE SISTEM CENTRALIZAT DE ALIMENTARE CU APĂ ÎN COMUNA, JUDEȚUL " cod CPV 45232150-8. În acest sens, a elaborat documentația de atribuire aferentă și a publicat în SICAP anunțul de participare simplificat nr., criteriul de atribuire stabilit fiind „cel mai bun raport calitate-preț”.

Conform rezultatului procedurii consemnat în raportul procedurii nr. 1645/24.10.2023 al autorității contractante și comunicat cu adresa nr. 1644/24.10.2023, autoritatea contractantă a declarat câștigătoare oferta depusă de SRL, iar oferta depusă de asocierea S.R.L- S.R.L a fost declarată inacceptabilă în conformitate cu prevederile art. 134, alin (5) din HG 395/2016.

În Raportul procedurii nr. 1645/24.10.2023 s-a consemnat depunerea a 3 oferte, fiind declarată admisibilă doar oferta declarată câștigătoare cu un punctaj total de 100 de puncte.

Împotriva deciziei de respingere a ofertei comunicată cu adresa nr. 1644/24.10.2023, ... S.R.L a formulat contestația ce face obiectul dosarului nr. ...

Conform prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, Consiliul trebuie să se pronunțe mai întâi asupra excepțiilor de procedură și de fond.

Referitor la excepția tardivității cu privire la constituirea și transmiterea cauțiunii, raportat la data limită de depunere a contestației, Consiliul reține că S.R.L a transmis contestația la CNSC în data de 31.10.2023 ora 16:07 prin poșta electronică (e-mail), respectiv la adresa oficială a Consiliului office@cns.ro, iar la autoritatea contractantă, în data de 31.10.2023, prin poșta electronică (e-mail) a autorității contractante, la adresa de e-mail precizată în fișa de date a achiziției, respectiv, fiind înregistrată la ambele instituții în data de 01.11.2023.

Potrivit dispozițiilor art. 61¹ alin.(1) din Legea nr. 101/2016, „Pentru soluționarea contestației formulate în condițiile art. 8 sub sancțiunea respingerii acesteia, persoana care se consideră vătămată trebuie să constituie, în termen de maximum 5 zile de la data sesizării Consiliului, o cauțiune stabilită după cum urmează:....”

Potrivit documentelor aflate la dosarul cauzei, Consiliul reține că autorul contestației a transmis cauțiunea în cuantumul prevăzut de dispozițiile legale în data de 07.11.2023. Deși cauțiunea trebuia constituită în termen de maximum 5 zile de la data sesizării Consiliului, respectiv până cel târziu la data de 06.11.2023 inclusiv, Consiliul apreciază că transmiterea acesteia în data de 07.11.2023 nu poate fi sancționată cu respingerea contestației întrucât condiția de admisibilitate a acesteia a fost îndeplinită, cauțiunea fiind constituită în cuantumul prevăzut de dispozițiile legale.

Prin urmare excepția invocată de autoritatea contractantă apare ca neîntemeiată și va fi respinsă în consecință.

În ceea ce privește fondul contestației S.R.L., analizând susținerile părților, coroborate cu înscrisurile aflate la dosarul cauzei și având în vedere dispozițiile legale în materie, Consiliul urmează să o admită, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Prin contestația depusă, ... S.R.L, lider al asocierii S.R.L- S.R.L, critică decizia autorității contractante de respingere a ofertei sale ca inacceptabilă.

Conform comunicării rezultatului procedurii nr. 1644/24.10.2023, motivele concrete de respingere a ofertei au fost următoarele:

„În cadrul documentelor de calificare inițiale, nu au fost prezentate acordurile de asociere și acordurile de subcontractare de către ofertant. Acestea au fost depuse ulterior, în cadrul răspunsului la solicitările de clarificare. Analizând răspunsul ofertantului, se constată o confuzie între abaterile tehnice minore, respectiv viciile de formă, care, conform precizărilor legiuitorului și menționate chiar de ofertant în răspuns, se referă la propunerile tehnice și financiare, nu la lipsa unor documente de calificare. Prezentarea acordurilor de asociere și subcontractare era obligatorie odată cu depunerea ofertei, în cazul în care ofertanții au în grupă asociați și/sau subcontractanți. Neprezentarea acestor acorduri nu poate fi considerată viciu de formă sau abatere tehnică minoră, așa cum afirmă ofertantul. Prin respectarea principiilor legislației achizițiilor publice, așa cum a fost amintit de ofertant, Autoritatea Contractantă nu poate lua în considerare documentele depuse în cadrul răspunsului și care au lipsit inițial din documentele de calificare, în speță acordurile de asociere, respectiv subcontractare. Considerăm că asumarea răspunderii este un principiu pe care ofertantul trebuie să și-l asume, la fel cum Autoritatea Contractantă aplică tratamentul egal ofertanților”.

Consiliul reține că, prin adresa nr. 1302/28.08.2023, au fost solicitate clarificări ofertantului asociere S.R.L- S.R.L. Ofertantul a răspuns prin adresa nr. 966/29.08.2023 în data de 29.08.2023, în termenul limită solicitat de către autoritatea contractantă, depunând în SEAP răspunsul la solicitarea de clarificări nr. 1302/28.08.2023, răspuns însoțit de acordurile de asociere și acordurile de subcontractare referitoare la oferta depusă.

Deși aceste documente au fost transmise de contestator, autoritatea contractantă a considerat, în mod eronat în opinia Consiliului, răspunsul neconcludent. În opinia Consiliului, această decizie a autorității contractante este excesivă și nelegală, din moment ce oferta asocierii S.R.L- S.R.L conținea documentele DUAE completate de fiecare asociat în parte și de către subcontractanți, declarațiile solicitate în

documentația de atribuire au fost depuse în numele ofertantului asociere și au fost depuse și declarațiile subcontractanților iar Asigurarea întocmită pentru participarea la procedura de achiziție publică a fost întocmită în numele asocierii, evidențiind denumirea asocierii: S.C S.R.L (LIDER) - S.C ...S.R.L (ASOCIAT 2).

Prin urmare, omisiunea depunerii acordurilor de asociere și a acordurilor de subcontractare nu poate fi sancționată cu respingerea ofertei, în condițiile în care în cuprinsul acesteia existau celelalte informații care demonstau modalitatea de depunere a ofertei, respectiv o ofertă comună ce avea nominalizați și subcontractanți.

În aceste condiții, nu se identifică prin răspunsul transmis nicio modificare intervenită în ofertă, astfel încât să fie pusă problema incidenței prevederilor care reglementează situația de modificare a ofertei ca urmare a clarificărilor cerute la aceasta.

Simpla completare a ofertei, cu documente inițial lipsă sau care conțin informații contradictorii nu conduce, prin ea însăși, la sancționarea cu respingerea acesteia, cu atât mai mult cu cât chiar autorul legii a reglementat explicit o astfel de ipoteză, respectiv aceea a lipsei unor acte sau informații și completarea acestora, ulterior depunerii ofertei.

Prin urmare Consiliul apreciază că decizia de respingere a ofertei asocierii S.R.L- S.R.L nu are suport legal.

În ceea ce privește susținerile autorității contractante din punctul de vedere transmis, referitoare la experiența similară a ofertei asocierii S.R.L- S.R.L Consiliul le apreciază ca fiind nerelevante în soluționarea cauzei întrucât singurul motiv de respingere a acestei oferte a fost cel menționat în adresa de comunicare a rezultatului procedurii și în raportul procedurii nr. 1645/24.10.2023, motiv considerat neîntemeiat de Consiliu.

În consecință, luând în considerare cele mai sus menționate, în temeiul art. 26 alin. (2) lit.a) și b) și alin.(5) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite contestația formulată de S.R.L și va dispune anularea raportului procedurii nr. 1645/24.10.2023 și a tuturor comunicărilor subsecvente acestuia precum și continuarea procedurii prin reevaluarea ofertei asocierii S.R.L- S.R.L potrivit motivării, în termen de 10 zile de la comunicarea prezentei decizii.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

În temeiul dispozițiilor art. 26 alin.(1) teza I din Legea nr. 101/2016, respinge excepția privind constituirea și transmiterea cauțiunii de către S.R.L, invocată de autoritatea contractantă.

În temeiul prevederilor art. 26 alin.(2) lit.a) și b) și alin.(5) din Legea nr. 101/2016, admite contestația formulată de S.R.L în contradictoriu cu

Dispune anularea raportului procedurii nr. 1645/24.10.2023 și a tuturor comunicărilor subsecvente acestuia.

Dispune continuarea procedurii prin reevaluarea ofertei asocierii S.R.L- S.R.L potrivit motivării, în termen de 10 zile de la comunicare.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 și poate fi atacată cu plângere, în temeiul art. 29 din același act normativ, în termen de 10 zile de la comunicare.